

Grote tevredenheid onder varkenshouders over zeugenlijnen

Varkenshouder wenst meer biggenvitaliteit

Veel varkenshouders zijn tevreden tot zeer tevreden over hun zeugenlijn. 57 procent van de zeugenhouders en gesloten bedrijven is tevreden en 29 procent zeer tevreden. Van de vleesvarkenshouders is 56 procent tevreden en 22 procent zeer tevreden. Dat blijkt uit het Pig Business-onderzoek naar (de beste) zeugen.

Vleesvarkenshouders zijn tevreden over biggen.

Er bestaan geen slechte zeugen in Nederland. Dat is de duidelijke conclusie van het Pig Business-onderzoek naar (de beste) zeugen. Nagenoeg alle lijnen en rassen scoren bovengemiddeld goed als het gaat om tevredenheid. De hoogste score behaalt Topigs 40 met 100 procent van de zeugenhouders die tevreden tot zeer tevreden zijn. Gevolgd door Topigs 20 met 90 procent en Topigs 50 met 89 procent. De TN70 ontvangt 84 procent goedkeuring. De 'laagste' score komt uit op 79 procent voor DanAvl en 80 procent voor PIC. 100 procent van de zeugenhouders is tevreden tot zeer tevreden over de zeugen van Hypor en Choice Genetics, maar het aantal respondenten is te laag om hier een betrouwbare score aan te verbinden.

Aan het onderzoek hebben 219 varkenshouders meegedaan, waarvan 97 zeugenhouders, 83 varkenshouders met gesloten bedrijven en 39 vleesvarkenshouders. De uitkomst van het onderzoek is daarmee niet helemaal representatief, maar het geeft wel een goede en duidelijke indicatie van wat varkenshouders vinden van de prestaties en eigenschappen van zeugen. Daarnaast wordt de prestatie van de zeug natuurlijk niet alleen bepaald door de genetische aanleg maar ook door management, huisvesting en voer. Zoals enkele respondenten vermeldden: „De boer is veel belangrijker dan de zeug. Als het management faalt, krijgt de zeug de schuld.” En: „Een uitspraak doen over de beste zeug is gevaarlijk. De zeug moet bij het bedrijf en de ondernemer passen.” Of: „De beste zeug is de zeug die geen aandacht behoeft en toch winstgevend is.”

De bedrijfsomstandigheden en het vakmanschap zorgen er dus voor dat het lastig is om eventueel de beste zeug aan te wijzen. Bovendien is ook de gebruikte beer van

invloed op de kwaliteit van de biggen, waardoor keiharde uitspraken niet gedaan kunnen worden en een negatieve waardering niet zonder meer toegeschreven kan worden aan de zeug. Toch schetsen de uitkomsten van de enquête een interessant beeld van de gebruikte zeugen en biggen in Nederland.

Meerderheid heeft Topigs 20

In Nederland is de Topigs 20 de meest gebruikte zeug. 43 procent van de zeugenhouders die op de enquête hebben gereageerd, geeft aan deze zeug in de stallen te hebben. Van de vleesvarkenshouders heeft 61 procent biggen van Topigs 20. Op de tweede plaats staat DanAvl. Deze Deense zeug wordt door 26 procent van de zeugenhouders gebruikt en 22 procent van de mesters ontvangt biggen van DanAvl. Dat de TN 70 Topigs Norsvin aan populariteit wint, bewijst de derde plek. Ruim 20 procent van de zeugenhouders geeft aan met deze zeug te produceren en 12 procent van de vleesvarkenshouders heeft biggen van deze zeugenlijn. Opvallend is wel dat 16 procent van de vleesvarkenshouders biggen heeft van Topigs 50, terwijl 11 procent van de zeugenhouders de Topigs 50-zeug heeft. Deze discrepantie heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat een aantal zeugenhouders meerdere zeugenlijnen gebruikt en dat is veelal een Topigs 50-zeug. Op de vier laatste plaatsen staan Topigs 40 met 8 procent, PIC met 6 procent, Hypor en Choice Genetics met beide 2 procent.

Waardering zeug

De respondenten hebben een waardering van 1 tot 5 sterren kunnen geven voor de verschillende eigenschappen van de zeug. Ook hier blijkt dat nagenoeg alle zeugen volgens de zeugenhouders goed scoren. Vruchtbaar-

heid (3,97 ster) en moedereigenschappen (4,03) krijgen de hoogste waardering. Uitval biggen (3,28 ster) en levensduur/vervangingspercentage (3,64 ster) ontvangen de laagste waardering.

Hoe waarderen de zeugenhouders hun eigen zeugenlijn? De Topigs 20 krijgt de hoogste waardering voor levend geboren biggen (4,04 ster), gemakkelijke zeug (4,13 ster) en vruchtbaarheid (4,09 ster). De laagste waardering krijgt de Topigs 20 voor uitval biggen (3,15 ster) en uniformiteit (3,44 ster). De Topigs 40 doet het eigenlijk iets beter. Vruchtbaarheid (4,54 ster) en levensduur (4,23 ster) worden het hoogst gewaardeerd. Uniformiteit (3,62 ster) en uitval (3,46 ster) scoren het laagst.

De Topigs 50 wordt vooral goed gewaardeerd op zijn beenwerk (4,60 ster), vitale biggen (4,24 ster) en gemakkelijke zeug/moedereigenschappen (4,44 ster). Minder tevreden zijn zeugenhouders over geboren en levend geboren biggen (3,25 ster) en vruchtbaarheid (3,44 ster).

De TN 70 ontvangt het meest aantal sterren voor geboren per jaar, vruchtbaarheid, moedereigenschappen en melkproductie (4,07 ster). Beenwerk (3,48 ster) en uitval (3,35 ster) krijgen de laagste waardering.

De Deense DanAvl behaalt goede cijfers in de sterrenwaardering voor geboren en levend geboren biggen (4,50 ster). Men geeft echter een lage waardering voor levensduur (3,07 ster), gemakkelijke zeug (3,00 ster) en uitval biggen (3,15 ster).

PIC moet het vooral hebben van een goede groei zo blijkt uit de waardering (4,11 ster). De gezondheid van de zeug scoort goed (3,78 ster). Maar levend geboren en uitval (beide 2,78 ster) scoren laag; evenals hoe gemakkelijk de zeug is (2,67 ster).

Van zowel Hypor als Choice Genetics ►

Meest gebruikte berenlijn

Uiteraard speelt de berenlijn ook een belangrijke rol in de kwaliteit van biggen. Welke berenlijn wordt het meest door de zeugenhouders gebruikt? Hier scoort Piétrain Vlees hoog. Ruim 40 procent gebruikt deze berenlijn, gevolgd door Tempo en Piétrain Groei. Duroc wordt mondjesmaat gebruikt: slechts 5 procent van de zeugenhouders. Maar naast deze berenlijnen worden er nog veel meer soorten ingezet: Talent, Traxx, York, Piétrain Maximus, Triton, DB77 en PIC 426 en 337.

Lagere waardering dan zeugenhouders

In vergelijking tot de zeugenhouders geven en vleesvarkenshouders over het algemeen een lagere score en waardering. Psychologisch is dat niet vreemd. Iemand die een product verkoopt, schat zijn product altijd hoger in dan iemand die dat product moet kopen. Neemt niet weg dat een groot gedeelte van de vleesvarkenshouders gewoon tevreden tot zeer tevreden is (78 procent ofwel 28 vleesvarkenshouders). Een ruime meerderheid van de vleesvarkenshouders die reageerde, (21 vleesvarkenshouders ofwel 62 procent)

heeft biggen van Topigs 20. Zeven vleesvarkenshouders (21 procent) hebben biggen van Topigs 50, zes boeren (18 procent) van DanAvl en 15 procent van Topigs 40. PIC en TN70 zijn nauwelijks vertegenwoordigd. Gezien het beperkt aantal vleesvarkenshouders dat participeerde in de enquête is de uitslag een indicatie. Maar hun beoordeling van de kwaliteit van biggen geeft wel een helder beeld. De belangrijkste kenmerken van biggen volgens de vleesvarkenshouders zijn: vitaliteit, voederconversie, gezondheid en vleeskwaliteit.

is het aantal respondenten te laag om een waardering te bepalen. De waardering voor Hypor ligt echter tussen de 4 en 4,50 ster en van Choice Genetics tussen 3,50 en 4,00 ster.

Vitale big belangrijk

Hoewel geen enkele zeugenlijn een onvoldoende scoort op de verschillende kenmerken en eigenschappen, blijkt dat zeugenhouders nog wel een wensenlijstje hebben. Minder uitval staat met stip boven aan dat lijstje van de zeugenhouders, die meerdere antwoorden hebben kunnen invullen. 55 procent van de zeugenhouders vindt dat het uitvalspercentage verbeterd moet worden. Dat betekent vitalere biggen en 43 procent wil dat ook. Minder doodgeboren biggen wordt door 36 procent ingevuld en 26 procent wil meer melk en biest. „Goede uiers met een lange levensduur en goede biestproductie”, luidt de reactie van een zeugenhouder. 27 procent van de zeugenhouders zoekt ook een zeug met sterker beenwerk en 21 procent wil een zeug met een lange levensduur. Slechts 16 procent van zeugenhouders zit te wachten op een zeug die nog meer biggen produceert. „Een levend geboren big erbij heeft pas zin, wanneer de zeug het big ook kan grootbrengen aan de uier”, geeft een van de zeugenhouders aan en een andere respondent zegt: „Minder biggen, gemakkelijker hanteerbare zeugen, langere levensduur.”

Andere zeugenhouders zoeken ook sociale zeugen vanwege groepshuisvesting. Betere vleeskwiteit, moedereigenschappen en vruchtbaarheid worden het minst door de zeugenhouders ingevuld. Schijnbaar zijn die eigenschappen ruimschoots voldoende in de huidige zeugenlijnen aanwezig.

Veranderen van zeugenlijn

De meeste zeugenhouders hebben meer dan één zeugenlijn en dat het merendeel van hen tevreden is met zijn huidige zeugenlijn(en) komt ook naar voren in de vraag of men binnenkort een andere zeugenlijn kiest. 68 procent zegt dit niet van plan te zijn en 20 procent overweegt daadwerkelijk over te stappen op een ander ras. Opvallend is dat 56 procent (25 zeugenhouders in absolute cijfers) dan voor TN 70 gaat kiezen. Een ander deel dat van zeug overstapt (14 procent) gaat gelten aankopen voor de eigen opfok. 9 procent wil overstappen op PIC. Een van de genoemde redenen om van zeugenlijn te veranderen, is dat Topigs met de Topigs 40 blijkt te stoppen en zeugenhouders daarom moeten veranderen. 50 procent van hen zegt met de Topigs 40 te stoppen en een andere zeugenlijn te zoeken. De belangrijkste redenen voor de andere zeugenhouders om van zeugenlijn te veranderen, zijn vitalere biggen, minder uitval, langere levensduur en sterker beenwerk. Maar stel dat de financiën en andere omstan-

Waardering zeugen volgens zeugenhouders (1 tot 5 sterren)

Eigenschap/kenmerk	Gewogen gemiddelde
Geboren biggen per jaar	3,95 ster
Levend geboren per jaar	3,94 ster
Uitval biggen	3,28 ster
Gemakkelijke zeug	3,77 ster
Vruchtbaarheid zeug	3,97 ster
Levensduur/vervangingspercentage	3,64 ster
Productie vitale biggen	3,83 ster
Uniformiteit biggen	3,69 ster
Groei per dag nakomelingen/biggen	3,89 ster
Gezondheid zeug	3,84 ster
Beenwerk zeug	3,67 ster
Moedereigenschappen	4,03 ster
Melk- en biestproductie	3,94 ster
Gemiddelde score	3,80 ster

Waardering biggen volgens vleesvarkenshouders (1 tot 5 sterren)

Eigenschap/kenmerk	Gewogen gemiddelde
Uniformiteit	3,06 ster
Vitaliteit	3,40 ster
Groei per dag	3,26 ster
Uitval	2,82 ster
Karkas/Vleeskwiteit	3,60 ster
Voerconversie	3,24 ster
Robuustheid	3,31 ster
Gezondheid	3,29 ster
Karakter/Stressbestendig	3,34 ster
Gemiddelde score	3,26 ster

digheden geen rol meer spelen en dat men depop/repop zou kunnen uitvoeren; welke zeug of zeugenlijn zou de varkenshouder dan kiezen? Dan kiest 30 procent voor TN 70, 23 procent voor DanAvl, 18 procent voor Topigs, en zegt 9 procent gelten aan te kopen voor eigen opfok en gaat 7 procent kiezen voor PIC of Topigs 50. De belangrijkste redenen voor een dergelijke hypothetische overstap zijn wederom minder uitval, vitalere biggen en ook een gemakkelijker sociale zeug. ■

 Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

Meer betalen

Dat vleesvarkenshouders tevreden zijn, blijkt uit de vraag of zij van plan zijn van zeug of zeugenhouder te veranderen. 25 van 39 vleesvarkenshouders zijn dit niet van plan en zeven respondenten twijfelen hierover. En degenen die wel willen veranderen kiezen dan voor PIC, Topigs 50 of TN70. Als redenen noemen ze betere groei per dag, gezondheid, voerconversie en uniformiteit. Een ander opvallend aspect is dat 16 varkenshouders (44 procent) aangeven meer te willen betalen voor een betere kwaliteit big.

Waardering biggen

Van de vleesvarkenshouders met Topigs 20-biggen geven vijftien boeren aan (64 procent) tevreden tot zeer tevreden te zijn over de biggen. Drie vleesvarkenshouders zeggen niet ontevreden te zijn en nog eens drie zijn ontevreden. Een reden voor de ontevredenheid is de uniformiteit. Deze krijgt een gemiddelde sterwaardering (1 tot 5 sterren) van 3,08 ster. Ook over de uitval is men niet tevreden zo blijkt uit de waardering van 2,71 ster. Vitaliteit en karakter van de biggen scoren wel weer goed (respectievelijk 3,48 ster en 3,52 ster). De Topigs 50 krijgt van zes vleesvarkenshouders die deze biggen mesten (86 procent) het stempel van tevreden tot zeer tevreden. Voor karakter/stressbestendig en vleeskwiteit geven ze een hoge waardering (4,00 ster en 4,29

ster). Groei per dag en uitval (beide 3,43 ster) worden het laagst gewaardeerd.

Vier van de zes vleesvarkenshouders die biggen hebben van DanAvl zijn tevreden over de biggen. Vleeskwiteit krijgt de hoogste waardering (3,50 ster) en de mesters zijn ook te spreken over gezondheid, voerconversie en vitaliteit (3,33 ster). De uniformiteit wordt het laagst gewaardeerd (2,67 ster).

Van de vijf vleesvarkenshouders die biggen ontvangen van de Topigs 40-zeug zijn drie mesters tevreden en twee anderen ontevreden. Zo geeft men een lage waardering voor groei per dag (2,40 ster) en voor uitval (2,20 ster). De Topigs 40-big oogst wel weer waardering voor vleeskwiteit (4,00 ster) en karakter/stressbestendig (3,40 ster).